

Indrukken van de mosvegetatie op Spitsbergen
door A.J. Luitingh

In de zomers van 1977 en 1979 heb ik met een groepje KNNV-ers een excursie naar Spitsbergen gemaakt. We hebben in hoofdzaak twee plaatsen bezocht: het gebied rond Longyearbyen-Adventsdalen en Bjørndalen langs het grote Isfjord, en Ny-Ålesund - het Brøggerhalvøya aan het prachtige Koningsfjord.

Zowel de toendra's als de vogelrotsen zijn bijzonder moerlijk, vaak bedraagt de mos-bedekking 100% in uitgestrekte pakketten, ofwel er is naast een spaarzame begroeiing van hogere planten uitsluitend een mos- of korstmos-begroeiing. De invloed van de warme golfstroom maakt plantengroei mogelijk op deze breedtegraad (78-80°). Niet- of weinig door de mens verstoorte milieu's zijn hier nog te vinden.

Lang niet alle mosvondsten zijn reeds gedetermineerd, maar een paar interessante groepen kunnen provisorisch behandeld worden:

1. "droge" toendra's (stenig met kalkpuin) met o.a. *Trichostomum cuspidatissimum*, *Dicranoweisia* en *Andreaea*.
2. "natte" toendra's (moeras, permanent veel water) met o.a. *Drepanocladus angustum*, *Aulacomnium turgidum*, *Bryum cryophilum*.
3. pionier-zones langs meertjes of rivieren met o.a. *Timmia norvegica*, *Drepanocladus brevifolius*, *Orthothecium*, *Riccardia*.
4. gestoorde milieu's ("weg"barmen, kolenmijn) met o.a. *Ptilopilum*, *Bryum wrightii*, *Polytrichum hyperboreum*.
5. *Sphagnum*-vegetaties.
6. *Splachnum*-vegetaties.